

Nr 76.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1944/45; given Stockholms slott den 28 januari 1944.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

G U S T A F.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1944.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, QUENSEL, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF, RUBBESTAD.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anmäler chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld, förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1944/45 samt anför därvid följande.

Inledning.

Enligt principbeslut av 1939 års lagtima riksdag (proposition nr 184, riksdagens skrivelse nr 245) redovisas från och med ingången av budgetåret

1940/41 försvarsväsendets fastigheter med undantag av befästningsanläggningar och fastigheter av enbart kulturhistoriskt värde å försvarsväsendets fastighetsfond. Denna består av tre särskilda delfonder, arméförvaltningens delfond, marinförvaltningens delfond och flygförvaltningens delfond. Invärdering av de till fastighetsfonden hörande fastigheterna har ägt rum enligt Kungl. Maj:ts beslut den 26 september 1941.

I årets statsverksproposition, bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å riksstaten, har framlagts ett beräknat förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1944/45. Till grund för detta statförslag ligga framställningar från arméförvaltningens civila departement och fortifikationsstyrelse den 2 december 1943, från marinförvaltningen den 23 augusti 1943 och från flygförvaltningen den 27 augusti 1943. I överensstämmelse med statförslaget ha å driftbudgeten i förslaget till riksstat bland »Inkomster av statens kapitalfonder» upptagits de i statförslaget för respektive delfonder angivna överskotten och bland »Egentliga statsutgifter» å fjärde huvudtiteln under rubriken »E. Diverse» med tills vidare beräknade belopp upptagits särskilda anslag för ersättning till envar av fastighetsfondens tre delfonder för förvaltningsmyndigheternas rätt att nyttja de till fonden hörande eller av fonden förhyrda fastigheterna.

Över förvaltningsmyndigheternas förslag har riksräkenskapsverket den 16 december 1943 avgivit utlåtande.

Förvaltningsmyndigheternas och riksräkenskapsverkets statförslag framgå av en vid statsrådsprotokollet fogad tabell (*bilaga A*).

Av riksräkenskapsverkets utdrag ur rikshuvudboken för budgetåret 1942/43 samt av ämbetsverkets specifikation av bland annat försvarsväsendets fastighetsfonds fastighets- och värdeminskningskonton m. m. för samma budgetår framgår, att fondens ställning per den 30 juni 1943 var följande.

Arméförvaltningens delfond.

Tillgångar:	Kronor	Kronor
Markvärde	68 181 162: 46	
Byggnadsvärde	419 323 307: 92	
Fordringar hos andra fonder	1 544 368: 83	
Kontant behållning.....	5 298 215: 07	494 347 054: 28
Skulder:		
Värdeminskningskonto	366 292 819: 10	
Diverse medel	2 425 054: 48	368 717 873: 58
Kapitalbehållning.....		125 629 180: 70

Marinförvaltningens delfond.

Tillgångar:	Kronor
Markvärde	54 736 863: 74
Byggnadsvärde	115 804 839: 50

	Kronor	Kronor
Förskott.....	1 216 007: 80	
Fordringar hos andra fonder.....	706 795: 78	
Kontant behållning.....	8 611 442: 66	181 075 949: 48
Skulder:		
Värdeminskningsskonto.....	95 625 087: 54	
Diverse medel.....	791 268: 44	96 416 355: 98
Kapitalbehållning.....		84 659 593: 50
<i>Flygförvaltningens delfond.</i>		
Tillgångar:		
Markvärde.....	13 290 996: 86	
Byggnadsvärde.....	128 528 481: 90	
Fordringar hos andra fonder.....	2 204 252: 58	
Kontant behållning.....	4 708 917: 23	148 732 648: 57
Skulder:		
Värdeminskningsskonto.....	78 553 091: 28	
Diverse medel.....	373 902: 79	78 926 994: 07
Kapitalbehållning.....		69 805 654: 50

Innan jag övergår till frågan om fondens stat för nästa budgetår, får jag erinra, att den för budgetåret 1942/43 fastställda staten för fastighetsfonden balanserade på 22,691 miljoner kronor. Inkomsterna beräknades till detta belopp och utgifterna samt överskottet till respektive 12,274 och 10,417 miljoner kronor. Utfallet av staten framgår av en i budgetredovisningen för budgetåret 1942/43 (s. 144 och 145) intagen sammanställning. Enligt denna har fondens överskott uppgått till 8 569 524 kronor 10 öre, som tillförts statsregleringen.

I detta sammanhang får jag erinra om att 1943 års riksdag med bifall till i propositionen nr 180 angående organisationen av försvarsväsendets centrala förvaltning framlagt förslag fattat beslut av innebörd, att vissa av försvarsväsendets fabriker skola organiseras såsom statligt affärsverk. I enlighet med detta beslut skola fabrikernas tillgångar och skulder, inklusive avskrivnings- och värdeminskningsskonton, fr. o. m. budgetåret 1944/45 upptagas till redovisning å en särskild i rikshuvudboken uppförd kapitalfond, benämnd försvarets fabriksfond. De av fabrikerna disponerade fastigheterna skola i samband därmed överföras från försvarsväsendets fastighetsfond till fabriksfonden. I proposition förut denna dag har Kungl. Maj:t framlagt förslag till närmare bestämmelser i ämnet. Rörande de med den nya kapitalfonden sammanhängande spörsmålen torde jag få hänvisa till nyssnämnda proposition.

Jag vill även framhålla, att med hänsyn till den av 1943 års riksdag be-

slutade ändrade organisationen av försvarsväsendets centrala förvaltning, vilken omorganisation genomförts fr. o. m. den 1 januari 1944, benämningen arméförvaltningens delfond icke är fullt adekvat. Med tanke på att frågan om försvarets byggnadsorganisation avses skola inom en nära framtid upptagas till behandling (jfr propositionen 1943: 180 och riksdagens skrivelse nr 319) synes dock tills vidare nuvarande benämning böra bibehållas.

Vidare får jag erinra om att vissa byggnader, huvudsakligen verkstadsanläggningar, förråd och baracker, under budgetåret 1943/44 uppförts med anlåtande av medel, anvisade från förskottsstatens anslag till engångsutgifter. Kostnaderna ha täckts genom tilläggsstatsanslag anvisade under driftbudgeten, fjärde huvudtiteln. Till den del dessa anläggningar äro av stadigvarande karaktär torde de böra upptagas till redovisning å försvarets fastighetsfond. Jag förutsätter — såsom även skett beträffande motsvarande under budgetåret 1942/43 uppförda byggnader (jfr propositionen 1943: 181, s. 5 och riksdagens skrivelse nr 158) — att Kungl. Maj:t äger i sinom tid utfärda härför erforderliga föreskrifter. Åtgärden bör icke påverka de i denna proposition framlagda statförslagen.

Stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1943/44 har fastställts den 30 juni 1943 (jfr bilaga A).

Jag övergår härefter till behandling av frågan om fondens stat för budgetåret 1944/45. Staten upptager följande titlar, nämligen å *inkomstsidan* A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler, B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden samt C. Diverse inkomster ävensom å *utgiftssidan* A. Reparations- och underhållskostnader m. m., B. Avsättning till värdeminskningskonto, C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden samt *Överskott att tillföras riksstaten*. Under envar av dessa titlar å såväl inkomst- som utgiftssidan upptagas inkomsterna respektive utgifterna särskilt för varje delfond.

Vid beräkningen av de olika posterna i staten följer jag denna uppställning och upptager därvid först till behandling fondens utgifter.

Utgifterna.

A. Reparations- och underhållskostnader m. m.

Enligt tidigare tillämpade grunder beräknades de årliga kostnaderna för underhåll av försvarsväsendets byggnader till $\frac{1}{2}$ % av anläggningskostnaden under 1—4 året, $\frac{3}{4}$ % under 5—8 året och 1 % fr. o. m. 9 året. Därutöver disponerade arméförvaltningen och flygförvaltningen för underhåll av uthyrningsfastigheter samt jordbruks- och skogsfastigheter inflytande hyres- och arrendeinkomster.

Dessa grunder ha numera frångåtts. I samband med förslag i sådan riktning framhöll jag i yttrande till statsrådsprotokollet den 1 mars 1940, att det kunde ifrågasättas, om det icke vore principiellt riktigare att fast-

ställa underhållskostnaderna till ett mot verkliga förhållandet mera svarande belopp än dittills skett i stället för att genom anslag till iståndsättningsarbeten på en omväg tillgodose vad som i själva verket till stor del torde vara underhåll. Jag framhöll vidare, att underhållet av försvarsväsendets fastigheter under lång tid blivit eftersatt. I anslutning härtill beräknades de egentliga reparations- och underhållskostnaderna för fondens fastigheter i statförslagen för budgetåren 1940/41 och 1941/42 till 1,5 % av byggnadsvärdena för arméförvaltningens och flygförvaltningens delfonder och till 2 % av nämnda värden för marinförvaltningens delfond, vartill komme vissa belopp för kommunalutskylder. För budgetåret 1942/43 åter beräknades i statförslaget motsvarande kostnader till 1,6 % för arméns och flygvapnets fastigheter samt till 2,2 % för marinens fastigheter. Till grund för kostnadernas beräkning lades det bokförda byggnadsvärdet den 1 juli 1941, d. v. s. byggnadsvärdet vid ingången av det närmast före riksstatsåret liggande budgetåret, under det att tidigare plägat tagas i beräkning jämväl byggnadsvärdet av de fastigheter, som tillkommit under sistnämnda budgetår. Beträffande de närmare skälen för dessa ändrade beräkningsgrunder torde jag få hänvisa till det vid propositionen 1942: 258 fogade utdraget av statsrådsprotokollet (s. 5 ff.).

För innevarande budgetår beräknades reparations- och underhållskostnaderna efter i stort sett enahanda grunder som för budgetåret 1942/43. Vid anmälan av propositionen 1943: 181 med förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1943/44 erinrade jag emellertid om en av intendenten hos byggnadsstyrelsen K. Bildmark, på uppdrag av besparingsberedningen, verkställd utredning rörande besparings- och rationaliseringsåtgärder i fråga om underhållet av staten tillhöriga, för den civila statsförvaltningen och försvarsväsendet disponerade byggnader. Jag framhöll, att det för försvarsväsendets fastighetsfonds vidkommande, i avvaktan på ytterligare granskning av hithörande förhållanden, vore för tidigt att ingå på ett närmare bedömande av utredningsmannens detaljförslag till beräkning av reparationsposterna. På grundval av det föreliggande materialet syntes emellertid frågan kunna upptagas till bedömande, lämpligen genom särskild expertis. I avbidan på en översyn på detta område syntes det emellertid motiverat, att viss återhållsamhet iakttoges vid beräkningen av ifrågakvarande delposter i de till försvarsväsendets fastighetsfond hörande delfonderna. Ett ytterligare skäl härför vore den brist på arbetskraft och materiel, som för det dåvarande rådde och som i viss utsträckning lade hinder i vägen för utförande av eljest önskvärda byggnadsarbeten. Å andra sidan medförde den under försvarsberedskapen avsevärt ökade manskapsstyrkan onormalt stark förslitning av byggnaderna med därav betingade ökade underhålls- och reparationskostnader.

Efter av Kungl. Maj:t erhållet bemyndigande tillkallades den 7 maj 1943 tre sakkunniga att inom departementet, med anledning av vad i ämnet anförts i propositionen 1943: 181, biträda med verkställande av bland annat utredning rörande grunderna för beräkning av de i staten för försvarsväsen-

dets fastighetsfond uppförda posterna för bestridande av reparations- och underhållskostnader m. m. De sakkunniga, 1943 års militära fastighetsutredning, ha i en den 1 oktober 1943 avgiven promemoria med principutredning i ämnet ifrågasatt, om icke den för närvarande för beräkning av underhållskostnaderna tillämpade procentuella metoden borde ersättas med en metod, som huvudsakligen byggde på underhållskostnadernas avvägande i relation till fastighetsbeståndets volym. De sakkunniga ha i samband därmed ifrågasatt, om icke uppdraget borde utvidgas att jämväl omfatta en undersökning av huruvida underhållskostnaderna även för vissa i statens allmänna fastighetsfond ingående fastigheter borde beräknas efter antydda linjer. I yttrande över de sakkunnigas promemoria ha vederbörande remissmyndigheter i princip tillstyrkt, att de sakkunnigas uppdrag utvidgas på sätt föreslagits. Frågan är för närvarande föremål för Kungl. Maj:ts prövning. Den fortsatta utredning, som kan komma att i ärendet verkställas, torde kunna avslutas inom sådan tid, att frågan kan föreläggas nästa års riksdag.

Arméförvaltningens delfond. För budgetåret 1943/44 beräknades under rubriken reparations- och underhållskostnader m. m. för arméförvaltningens delfond medelsåtgången enligt följande sammanställning.

1. Reparations- och underhållskostnader till 1,6 % av i fastighetsfonden ingående byggnadsvärde den 1 juli 1942 kronor 5 728 000	
2. Ordinarie underhållskostnader för byggnader, som väntades bli färdigställda under budgetåret 1942/43.....	» 200 000
3. Kommunalutskylder för lantförsvarets tjänstebostäder och uthyrningsfastigheter	» 76 000
4. Amortering av viss elektrisk anläggning.....	» 75 000
5. Reparations- och underhållskostnader för övnings- och skjutfält med däri ingående jordbruks- och skogsfastigheter	» 671 000
	<hr/>
	Summa kronor 6 750 000

I sin skrivelse den 2 december 1943 med förslag till inkomst- och utgiftsstat för budgetåret 1944/45 ha *arméförvaltningens civila departement och fortifikationsstyrelse* i fråga om beräkningen av reparations- och underhållskostnaderna anfört i huvudsak följande.

Departementet och styrelsen hade utgått från byggnadsvärdet den 30 juni 1943 för de under arméförvaltningens delfond redovisade byggnaderna, vilket värde utgjorde 419 565 206 kronor 31 öre. Härtill komme uppskrivning med 117 710 kronor för övertagande av två förrådsbyggnader vid Rosenholm från marinförvaltningen, varför byggnadsvärdet bleve 419 682 916 kronor 31 öre. Härifrån avginge följande byggnadsvärden, nämligen:

för f. d. Göta livgardes etablissemang i Vaxholm	kronor 4 655 500
för Svea ingenjörkårs etablissemang i Vaxholm	» 609 200
för byggnader å Bredåkra övningsfält	» 132 100
för f. d. Karlskrona grenadjärregementes etablissemang ..	» 3 213 700

för byggnader i Karlsborg	kronor	18 000
samt för ammunitionsfabrikerna å Marieberg, Karlsborg och Karlstad, Åkers krutbruk med gasmaskfabrik, Carl Gustafs stads gevärsfaktori och kemiska anstalten	»	14 624 000
	eller tillhoppa kronor	23 252 500,

varigenom slutsumman reducerades till 396 430 416 kronor 31 öre. Reparations- och underhållskostnaderna hade beräknats med 1,6 % å sistnämnda belopp och uppginge till 6 342 886 kronor och 66 öre eller i avrundat tal 6 342 900 kronor. Ett avsevärt antal nya byggnader beräknades tillkomma under budgetåret 1943/44, och då underhållsmedel för renhållning, snöskottning, sotning m. m. omedelbart efter byggnadernas färdigställande erfordrades, hade fortifikationsstyrelsen beräknat kostnaderna härför till 260 000 kronor. För kommunala utskylder för lantförsvarets tjänstebostäder och uthyrningsfastigheter erfordrades 76 000 kronor, varjämte för amortering av viss elektrisk anläggning tillkomme 75 000 kronor.

Reparations- och underhållskostnader för kasernetablissemang, tjänstebostäder och uthyrningsfastigheter skulle följaktligen för budgetåret 1944/45 uppgå till sammanlagt 6 753 900 kronor.

Med tillägg för beräknade reparations- och underhållskostnader — 847 000 kronor — för övnings- och skjutfält (med däri ingående jordbruks- och skogsfastigheter) m. fl. fastigheter bleve beloppet under rubriken reparations- och underhållskostnader m. m. 7 600 900 kronor.

Av en vid skrivelsen fogad tablå framgår, att för budgetåret 1944/45 inkomsterna från jordbruks- och skogsfastigheter uppskattats till i runt tal 727 000 kronor och utgifterna till 847 000 kronor.

Riksräkenskapsverket har beträffande denna och motsvarande poster för de två andra delfonderna framhållit, att verket ansett sig icke ha att ingå på någon närmare granskning i sak av de av förvaltningsmyndigheterna begärda beloppen för reparations- och underhållskostnader m. m. utan funnit sig böra begränsa sig till en granskning av myndigheternas till grund för angivna ändamål liggande beräkning av respektive delfonders byggnadsvärden.

I sistnämnda avseende har riksräkenskapsverket anfört bland annat följande.

I samband med bokslutet för det gångna budgetåret hade riksräkenskapsverket, i likhet med vad som skett i avseende å tidigare budgetår, låtit upprätta en specifikation av allmänna fastighetsfondens och försvarsväsendets fastighetsfonds fastighets- och värdeminskningskonton m. m., innefattande jämväl beräkning av årsavskrivning för nu löpande budgetår. I denna specifikation, vilken överlämnats till chefen för finansdepartementet med skrivelse den 30 november 1943, hade det sammanlagda byggnadsvärdet per den 30 juni 1943 upptagits till 419 323 307 kronor 92 öre för arméförvaltningens delfond, till 115 804 839 kronor 50 öre för marinförvaltningens delfond och till 128 528 481 kronor 90 öre för flygförvaltningens delfond.

Innan dessa värden kunde läggas till grund för beräkningen av medelsbehovet för reparations- och underhållskostnader m. m. för budgetåret 1944/45, borde de, såsom framginge av förvaltningsmyndigheternas framställningar, korrigeras dels med hänsyn därtill, att vissa byggnader i samband med inrättandet från och med ingången av budgetåret 1944/45 av försvarets fabriksfond komme att överföras till denna fond från armé- och marinförvaltningarnas delfonder, dels ock i anledning därav, att i en del fall beslut meddelats

om överflyttning av byggnader inom försvarsväsendets fastighetsfond från en delfond till en annan.

Beräkningen av de byggnadsvärden, som för armé- och marinförvaltningarnas delfonder komme att bortfalla på grund av att byggnader överfördes till försvarets fabriksfond, syntes böra ske i enlighet med vad riksräkenskapsverket och fabriksstyrelsen härutinnan föreslagit i skrivelse den 9 december 1943. I fråga om överflyttning av byggnader inom försvarsväsendets fastighetsfond åter syntes så när som på ett fall — beträffande vilket slutlig reglering av överflyttningen borde avvaktas — kunna räknas med de förändringar, som omförmäldes i armé- och marinförvaltningarnas framställningar.

Resultatet av vad riksräkenskapsverket ovan anført beträffande ämbetsverkets granskning av förvaltningsmyndigheternas till grund för deras äskanden av medel för reparations- och underhållskostnader m. m. liggande beräkning av respektive delfonders byggnadsvärden hade sammanfattats i en vid detta utlåtande fogad sammanställning, i vilken för jämförelse även medtagits de av förvaltningsmyndigheterna beräknade byggnadsvärdena.

Enligt denna sammanställning skulle förvaltningsmyndigheternas beräkning av medelsbehovet för reparations- och underhållskostnader m. m. även vid godtagande i övrigt av myndigheternas utgångspunkter för beräkningen behöva underkastas vissa jämkningar. Detta gällde särskilt den för flygförvaltningens delfond gjorda beräkningen, som verkstälts med utgångspunkt från ett värde av 140 miljoner kronor å andra byggnader än för jord- och skogsbruk avsedda byggnader, medan delfondens totala byggnadsvärde enligt riksräkenskapsverkets beräkning endast uppginge till, i avjämnat tal, 129 miljoner kronor. I avbidan på resultatet av den ytterligare granskning, som förvaltningsmyndigheternas förslag i denna del kunde komma att underkastas, hade riksräkenskapsverket emellertid i sin sammanställning av försvarsväsendets fastighetsfonds inkomster och utgifter för budgetåret 1944/45 upptagit utgifterna för reparations- och underhållskostnader m. m. till de av myndigheterna beräknade beloppen, dock att i statförslaget för arméförvaltningens delfond upptaget belopp, 7 600 900 kronor, avjämnats till 7 600 000 kronor.

Den i riksräkenskapsverkets yttrande omförmälda sammanställningen torde få fogas såsom bilaga till detta protokoll (*bilaga B*).

Departements-
chefen.

Arméförvaltningens civila departement och fortifikationsstyrelse ha i sitt förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, för budgetåret 1944/45 uppskattat byggnadsvärdet för under delfonden hörande fastigheter till i runt tal 396 430 000 kronor, därvid hänsyn tagits till vissa omflyttningar av fastigheter mellan delfonderna, varjämte värdet av till överförande till försvarets fabriksfond föreslagna fabriker m. m. frånräknats. I likhet med riksräkenskapsverket finner jag icke anledning till erinran mot vad arméförvaltningens civila departement och fortifikationsstyrelse i fråga om sålunda mellan delfonderna omförda fastigheter anført. Beträffande åter frågan om vilka anläggningar som böra överföras till fabriksfonden föreligga vissa skiljaktigheter mellan departementets och styrelsens förslag å ena och riksräkenskapsverkets förslag å andra sidan. För beräkningen av reparations- och underhållskostnaderna är emellertid den bristande överensstämmelsen mellan förvaltningsmyndigheternas och riksräkenskapsverkets förslag utan

större betydelse. Jag uppskattar emellertid byggnadsvärdet i överensstämmelse med riksräkenskapsverkets förslag (jfr bilaga B), vilket ansluter sig till vad jag tidigare denna dag vid uppskattningen av byggnadsvärdet för försvarets fabriksfond förordat.

Vid anmälan av motsvarande fråga i fjol (propositionen nr 181, s. 8) anförde jag att, i avbidan på den översyn på detta område, som sedermera igångsatts genom tillsättande av 1943 års militära fastighetsutredning, det syntes motiverat, att viss återhållsamhet iakttoges vid beräkningen för innevarande budgetår av ifrågakvarande delposter i de till försvarsväsendets fastighetsfond hörande delfonderna. Ett ytterligare skäl härför vore, yttrade jag, den brist på arbetskraft och materiel, som för närvarande rådde och som i viss uträkning lade hinder i vägen för utförande av eljest önskvärda byggnadsarbeten. Å andra sidan medförde den under försvarsberedskapen avsevärt ökade manskapsstyrkan onormalt stark förslitning av byggnaderna med därav betingade ökade underhålls- och reparationskostnader. I anslutning härtill förordade jag, att förevarande post i arméförvaltningens delfond för innevarande budgetår beräknades i överensstämmelse med dittills tillämpade regler, dock med begränsning av det av arméförvaltningen äskade beloppet, 6 899 000 kronor, till i avrundat tal 6 750 000 kronor. Häremot hade riksdagen intet att erinra.

I avbidan på slutförandet av nämnda översyn synes det vara lämpligt att för nästa budgetår beräkna ifrågakvarande kostnader i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som tillämpats för innevarande budgetår. 1943 års militära fastighetsutredning har i ämnet bland annat anfört, att underhållet av försvarsväsendets fastigheter under många år delvis varit eftersatt, varför enligt de sakkunnigas mening en nedpressning av underhållsanslagen — i avvaktan på de ytterligare synpunkter i ämnet, som de sakkunniga avsåge att efter slutfört uppdrag framlägga — icke syntes böra för nästa budgetår genomföras. Med hänsyn härtill och till att dessa kostnader på grund av den förstärkta försvarsberedskapen, som nämnts, äro onormalt stora, anser jag mig icke böra förorda någon avsevärdare begränsning av medelsanvisningen under denna post. Då jag emellertid ej anser mig böra beräkna särskilda underhållsmedel för ännu ej färdigställda byggnader, föreslår jag, med beaktande jämväl av att bristen på byggnadsmateriel kan förhindra utförandet av vissa byggnadsarbeten, att det av förvaltningsmyndigheterna äskade beloppet minskas från 7 600 900 kronor till 7 250 000 kronor.

Av skäl, rörande vilka jag får hänvisa till propositionen 1943: 181 (s. 9), är det icke lämpligt att i detta sammanhang fixera det belopp, vartill underhållskostnaderna för övnings- och skjutfält med däri ingående jordbruks- och skogsfastigheter högst må uppgå. De för ändamålet erforderliga medlen torde få bestridas inom ramen för det belopp, som under ifrågakvarande post sammanlagt stülles till förfogande.

Jag förutsätter, att den översyn på detta område, som ankommer på 1943 års militära fastighetsutredning, skall kunna slutföras i så god tid, att förslag i ämnet kan föreläggas 1945 års riksdag.

Marinförvaltningens delfond. Reparations- och underhållskostnaderna beräknades för budgetåret 1943/44, såvitt angår marinens fastigheter, enligt följande:

1. Reparations- och underhållskostnader till 2,2 % av i fastighetsfonden ingående byggnadsvärde den 1 juli 1942	kronor	2 000 000
2. Underhåll av vägar, övningsfält och skjutbanor	»	100 000
3. Skatter	»	200 000
		Summa kronor 2 300 000

I sin skrivelse den 23 augusti 1943 rörande medelsbehovet för nästa budgetår har *marinförvaltningen* beträffande kostnaderna för reparationer och underhåll m. m. framhållit, att summan av de av lokalmyndigheterna och marinförvaltningen till reparation och underhåll av marinens byggnader å fastighetsfonden för budgetåret 1944/45 beräknade beloppen uppginge till 3 113 000 kronor. Härtill borde läggas kostnaderna för underhållet av vägar och kasernområden m. m., vilka kostnader i förslaget till inkomst- och utgiftsstat för budgetåret 1943/44 upptagits till 250 000 kronor och nu beräknades till samma belopp.

Sammanlagda behovet av underhållsmedel uppginge således till 3 363 000 kronor. Därest åter medelsbehovet uträknades i procent av byggnadsvärdet å i fonden ingående fastigheter, erhöles med tillämpning av en procentsats av 3 % — varmed marinförvaltningen i sina skrivelser angående ifrågavarande anslag för de två senaste budgetåren räknat — och ett uppskattat byggnadsvärde av 109 360 000 kronor ett belopp av 3 280 800 kronor. Detta belopp stämde väl överens med den ovan angivna summan av myndigheternas förslag.

Ämbetsverket har emellertid vidare anfört att, enär utredning påginge angående bland annat grunderna för beräkning av de i staten för försvarsväsendets fastighetsfond uppförda posterna för bestridande av reparations- och underhållskostnader m. m., en ändring i förevarande avseende kunde komma att ske, varför marinförvaltningen i avvaktan på resultatet av ifrågavarande utredning ansåge sig böra räkna med det procenttal, 2,2 %, efter vilket underhållsanslaget under sistförflutna och innevarande budgetår beviljats samt med det ovan angivna sammanlagda byggnadsvärdet, omkring 109 360 000 kronor. Detta gäve ett underhållsbelopp för byggnader m. m. av omkring 2 400 000 kronor. Härtill borde för underhåll av vägar och kaserntomter m. m. läggas ett belopp av 250 000 kronor.

Sammanlagda beloppet av underhållsmedel uppginge således till 2 650 000 kronor. Skatterna för budgetåret 1944/45 kunde för närvarande icke beräknas. Marinförvaltningen ansåge sig för ifrågavarande ändamål böra föreslå ett belopp av 200 000 kronor.

Ämbetsverket finge ånyo framföra sitt år 1942 avgivna förslag, att anslaget till skatter i likhet med anslaget till hyror måtte betecknas såsom förslagsanslag.

Beträffande marinförvaltningens beräkning av byggnadsvärdena har *riksräkenskapsverket* anfört i huvudsak följande.

Å det för marinförvaltningens delfond per den 30 juni 1943 av riksräkenskapsverket redovisade byggnadsvärdet borde avdrag göras för däri ingående värde å byggnader, som överlätits till Svenska skifferoljeaktiebolaget.

För nedlagda anläggningskostnader å brännoljecisterner för flottan behöfde icke, såsom ifrågasatts av marinförvaltningen, göras något tillägg, enär dessa kostnader redan inginge i det i ovannämnda specifikation för marinförvaltningens delfond redovisade sammanlagda byggnadsvärdet per den 30 juni 1943. På tiden före budgetåret 1942/43 belöpande anläggningskostnader för ifrågavarande brännoljecisterner, vilka kostnader uppginge till sammanlagt 2 987 875 kronor, hade emellertid i enlighet med de regler, som intill utgången av sagda budgetår varit tillämpliga för avskrivning av nya kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond, icke till någon del grundavskrivits samt i anslutning härtill icke heller blivit föremål för årsavskrivning. Sedan av riksräkenskapsverket den 16 september 1942 gjord framställning om att det i riksstaten för budgetåret 1942/43 införda systemet med 50-procentig, schablonmässig grundavskrivning av alla från och med detta budgetår beslutade investeringar i försvarsväsendets fastighetsfond, som ej avsåge markförvärf, måtte få tillämpas även beträffande utbetalningar efter ingången av budgetåret 1942/43 från för tidigare budgetår beviljade anslag till kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, bifallits av Kungl. Maj:t och riksdagen (proposition 1943:314 och riksdagens skrivelse nr 448), hade de medel, som utbetalats till anläggningskostnader av den vid ingången av budgetåret 1942/43 å anslaget 1941/42 Kb IV 22 Brännoljecisterner för flottan förefintliga reservationen å 2 945 000 kronor, däremot av marinförvaltningen genomgående grundavskrivits till 50 %. Riksräkenskapsverket förutsatte, att motsvarande avskrivning komme att ske vid utbetalning av ytterligare medel från nämnda reservation, och riksräkenskapsverket hade vidare vid upprättandet av den tidigare berörda specifikationen utgått från att ifrågavarande å marinförvaltningens delfond redovisade anläggningar från och med budgetåret 1943/44 samtliga skulle i vanlig ordning bliva föremål för årsavskrivning. Under återopande av det anförda finge riksräkenskapsverket hemställa, att de till anläggningskostnader för brännoljecisterner för flottan före budgetåret 1942/43 utbetalade medlen, 2 987 875 kronor, måtte, till den del de icke avsåge till Svenska skifferoljeaktiebolaget överlätna anläggningar, få retroaktivt grundavskrivas till 50 %. Täckning för denna avskrivning borde beredas från det överskott av avskrivningsmedel, som uppkommit för marinförvaltningens delfond på grund av övergången till 50-procentig, schablonmässig grundavskrivning. Detta överskott hade, såsom framginge av den förut omnämnda propositionen, beräknats till 3,5 miljoner kronor. Därvid hade dock förutsatts, att någon grundavskrivning icke heller skulle ske av efter ingången av budgetåret 1942/43 från anslaget till brännoljecisterner för flottan utbetalade medel. Såväl grundavskrivningen av dessa medel som den av riksräkenskapsverket förordade retroaktiva grundavskrivningen kunde emellertid, såsom framginge av det föregående, täckas från nyssnämnda överskott av avskrivningsmedel.

Med det i statförslaget för reparations- och underhållskostnader m. m. beräknade beloppet hade sammanförts det belopp, som av marinförvaltningen under en särskild förslagsvis beräknad post upptagits för skatter. Till motivering härför återopade riksräkenskapsverket vad ämbetsverket i motsvarande avseende anförde i sitt utlåtande den 2 januari 1943 angående stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1943/44.

Vad riksräkenskapsverket anförde i fråga om avdrag för värdet å de byggnader, som överlätits till Svenska skifferoljeaktiebolaget, ävensom om avskrivning

*Departements-
chefen.*

av anläggningskostnader å brännoljecisterner för flottan ger mig icke anledning till erinran. I sistnämnda avseende torde det böra ankomma på Kungl. Maj:t att, därest riksdagen icke har något att erinra, framdeles utfärda närmare bestämmelser. Det byggnadsvärde, å vilket reparationsmedlen böra beräknas, utgör i enlighet med riksräkenskapsverkets förslag i runt tal 114 400 000 kronor. Vid oförändrad procentsats, 2,2 %, skulle sålunda reparationsmedlen beräknas till 2 516 000 kronor. Med hänsyn till att bristen på byggnadsmateriel kan hindra utförandet av en del byggnadsarbeten förordar jag en minskning av sistnämnda belopp till 2 475 000 kronor.

För underhåll av vägar, övningsfält och skjutbanor anser jag mig böra beräkna oförändrat belopp, 100 000 kronor.

I likhet med föregående år har marinförvaltningen för skatter beräknat 200 000 kronor samt hemställt, att anslaget måtte uppföras såsom förslagsanslag. Mot det sålunda beräknade beloppets storlek finner jag icke anledning till erinran men är för närvarande icke beredd att föreslå ändring av beloppets beteckning.

I enlighet med vad sålunda anförts bör förenämnda post för nästa budgetår beräknas till (2 475 000 + 100 000 + 200 000 =) 2 775 000 kronor.

Flygförvaltningens delfond. För budgetåret 1943/44 beräknades posten för reparationer och underhåll m. m. för flygvapnets del till 1,6 % av byggnadsvärdet den 1 juli 1942 av under flygförvaltningens delfond redovisade byggnader, eller till 1 420 000 kronor.

Flygförvaltningen har i sin skrivelse den 27 augusti 1943 rörande flygvapnets medelsbehov för budgetåret 1944/45 i fråga om kostnaderna för reparationer och underhåll anført i huvudsak följande.

För att erhålla i möjligaste mån exakta beräkningar hade ämbetsverket undersökt utfallet för budgetåret 1942/43 av motsvarande anslagspost och därvid funnit, att omkring 30 % av hela underhållet måst tagas i anspråk för reparations- och underhållskostnader å flygfälten. För detta ändamål erfordrades enligt tillförlitliga och på vunna erfarenheter grundade beräkningar för nästkommande budgetår ett belopp av 445 000 kronor, varav 200 000 kronor för kulturätgärder och 245 000 kronor för underhåll av permanentbanor m. m.

För jordbruks- och skogsfastigheter kunde underhållet med nöjaktig noggrannhet beräknas till 40 000 kronor och för skjutbanor till 8 000 kronor.

Härefter återstode att beräkna underhållet av det egentliga byggnadsbeståndet, undantaget ekonomi- m. fl. byggnader för jord- och skogsbruk. Med hänsyn till att flygvapnets byggnadsbestånd till stor del vore av färskt datum ansåge sig flygförvaltningen, med tillämpning av det tidigare använda beräkningssättet, kunna utgå från en procentsats av 1,8 eller således väsentligt lägre än den förut använda. Då byggnadsvärdet den 1 juli 1943, med frånräkning av värdet av nyssnämnda byggnader för jord- och skogsbruk, utgjorde, enligt å fastighetsfonden upptagna värden, cirka 140 miljoner kronor, kunde medelsbehovet angivas till 1 820 000 kronor. Flygförvaltningen förutsatte i fråga om dispositionen av anvisningarna att därav kunde bestå icke blott reparationer och egentligt underhåll utan även sådana smärre ändringsarbeten, vilka, till följd av den militära tjänstens art, förekomme i stort antal utan att fastigheternas ekonomiska värde ökades.

För skatter under budgetåret 1942/43 hade utbetalats ett belopp av 12 784 kronor 96 öre för samtliga flottiljer och centrala verkstäder. Armé- och marinförvaltningarna åtnjote för täckande av skatteutgifter för budgetåret 1943/44 ett belopp av respektive 76 000 kronor och 200 000 kronor, under det att flygförvaltningen måst inrymma motsvarande utgiftspost inom reparationsanslaget. Ämbetsverket hemställde, att för berörda ändamål på samma sätt som de andra försvarsgrenarna erhålla ett särskilt tillskottsbelopp, vilket med hänsyn till flygvapnets utsvällning och beräknade stigande skatter syntes böra sättas till 20 000 kronor.

Vidare åläge det flygförvaltningen att utbetala underhåll till vissa pensionärer vid Sätenäs egendom, för vilket ändamål för budgetåret 1942/43 — förutom kostnader för bostäder — erlagts tillhopa 11 020 kronor, vilket belopp belastat anslaget för reparationer och underhåll av byggnader. Då detta icke syntes vara riktigt, vore det flygförvaltningens avsikt att efter samråd med pensionärerna föreslå Kungl. Maj:t att avlösa denna årligen utgående utbetalning med en viss kapitaliserad engångskostnad och att härför anvisa erforderligt anslag. I avvaktan på åtgärd härutinnan hemställde flygförvaltningen, att för budgetåret 1944/45 ett särskilt belopp av 11 000 kronor måtte anvisas å fastighetsfonden.

I enlighet med det anförda, hade posten för reparations- och underhållskostnader i staten för flygförvaltningens delfond upptagits till (445 000 + 40 000 + 8 000 + 1 820 000 + 20 000 + 11 000 =) 2 344 000 kronor.

Riksräkenskapsverket har funnit flygförvaltningens beräkning av byggnadsvärdet böra underkastas viss jämkning. Ifrågavarande värde har av verket — såsom av bifogade sammanställning (bilaga B) framgår — upptagits till allenast i runt tal 129 000 000 kronor i stället för av flygförvaltningen beräknade 140 000 000 kronor.

Den avsevärda höjning av posten för reparationer och underhåll, som flygförvaltningen nu föreslagit, sammanhänger med flygvapnets snabba utbyggnad, som tillfört vapnet ett stort antal nya byggnader och flygfält. Medan de nytillkomna byggnaderna av naturliga skäl äro föga underhållskrävande, torde flygfälten redan från början tarva ett betydande underhåll med hänsyn till nödvändigheten att hålla fälten och särskilt banorna i fullgott skick.

De olika underhållsobjekt, som tillhöra flygförvaltningens delfond, äro till sin natur synnerligen olikartade. Flygförvaltningen har på grund härav sökt beräkna kostnaderna med ledning av vunna erfarenheter och har härvid nått fram till ett belopp, som något överstiger det vid användning av hittillsvarande beräkningsgrunder erforderliga. Ehuru flygförvaltningens beräkningsnormer synas i princip vara att föredraga, anser jag mig böra i avvaktan på 1943 års militära fastighetsutrednings förslag i ämnet föreslå, att reparations- och underhållskostnaderna för nästa budgetår beräknas på vedertaget sätt eller till 1,6 % av byggnadsvärdet, i runt tal 129 000 000 kronor, d. v. s. till omkring 2 060 000 kronor. Då en så förhållandevis betydande del av detta belopp belöper på underhåll av flygfält, vilket underhåll icke gärna kan

Departements-
chefen.

eftersättas, anser jag mig icke böra föreslå, att det belopp, som sålunda framkommit, ytterligare reduceras.

De av flygförvaltningen angivna kostnaderna, 11 000 kronor, för underhåll till vissa pensionärer torde i anslutning till praxis i liknande fall böra — i avbidan på det av ämbetsverket bebådade förslaget rörande avlösande av dessa kostnader — bestridas från flygvapnets anslag till övriga expenser m. m.

Med beräkning i överensstämmelse med flygförvaltningens förslag att ett belopp av omkring 20 000 kronor avses för skatter föreslår jag således, att förevarande post för nästa budgetår uppföres med ett belopp av (2 060 000 + 20 000 =) 2 080 000 kronor.

B. Avsättning till värdeminskningskonto.

I de avgivna statförslagen ha för avsättning till värdeminskningskonto å respektive delfonder armé- och flygförvaltningarna upptagit vardera 2 100 000 kronor, medan marinförvaltningen upptagit 450 000 kronor.

Angående dessa poster har *riksräkenskapsverket* i sitt yttrande anfört följande.

Vid 1943 års riksdag (propositionerna nr 71 och 181) hade beslutats den ändringen i avskrivningsreglerna för fastighetsfonderna, att den årliga avsättningen till värdeminskningskonto skulle påbörjas först under andra budgetåret efter det, under vilket en byggnad färdigställts, i stället för redan under första året, såsom hittills varit fallet. I detta avseende hade *riksräkenskapsverket* i sitt utlåtande den 30 november 1943 angående stat för allmänna fastighetsfonden för budgetåret 1944/45 anfört bland annat följande.

»Det har ej uttryckligen angivits, när de förändrade avskrivningsreglerna skola börja att tillämpas, men av vad chefen för finansdepartementet anfört i ämnet i propositionen 1943:71 synes framgå, att de nya reglerna förutsatts skola komma till användning från och med budgetåret 1944/45. Vid upprättandet i samband med bokslutet för budgetåret 1942/43 av den specifikation av allmänna fastighetsfondens och försvarsväsendets fastighetsfunds fastighets- och värdeminskningskonton m. m., som överlämnas till chefen för finansdepartementet med särskild skrivelse denna dag, har därför årsavskrivningen för allmänna fastighetsfonden för budgetåret 1943/44 beräknats i enlighet med tidigare tillämpade bestämmelser. Årsavskrivningen för budgetåret 1944/45 bör i enlighet med de nya bestämmelserna fastställas till samma belopp, i den mån, å ena sidan, avskrivningsbelopp ej bortfalla på grund av slutavskrivning eller överflyttning av byggnader från fastighetsfonden samt, å andra sidan, avskrivningsbelopp icke tillkomma för byggnader, som invärderas å fonden.

Vid beräkningen av det belopp, som bör upptagas för avsättning till värdeminskningskonto å fastighetsfondens stat, torde som regel kunna bortses från årsavskrivningar, som kunna tillkomma genom att byggnader överföras till fastighetsfonden från andra kapitalfonder eller genom att byggnader, som tidigare icke varit bokförda å någon statlig kapitalfond, upptagas till redovisning å fastighetsfonden. Ännu mindre anledning torde finnas att

taga hänsyn till de ändringar i årsavskrivningarna, som kunna förledas av bortflyttning av byggnader från fastighetsfonden.»

I specifikationen av fastighetsfondernas fastighets- och värdeminskningsskonton m. m. hade årsavskrivningen för budgetåret 1943/44 också för försvarsväsendets fastighetsfond beräknats i enlighet med tidigare tillämpade bestämmelser. Även beträffande beräkningen av årsavskrivningen för budgetåret 1944/45 syntes för försvarsväsendets fastighetsfond kunna tillämpas samma förfaringssätt som i fråga om allmänna fastighetsfonden. Dock syntes hänsyn böra tagas till de avskrivningsbelopp, som bortföle eller tillkomme på grund av de ändringar i respektive delfonders byggnadsvärden, vilka riksräkenskapsverket i det föregående räknat med.

I anslutning till det anförda syntes posten avsättning till värdeminskningsskonto för budgetåret 1944/45 kunna beräknas i enlighet med efterföljande uppställning (kronor).

	Årsavskrivning för 1943/44	Bortfallande avskrivningsbelopp	Tillkommande avskrivningsbelopp	Årsavskrivning för 1944/45 (efter avjämning)
Arméförvaltningens delfond	916 293	71 527	1 471	846 000
Marinförvaltningens »	449 757	1 471	—	448 000
Flygförvaltningens »	1 422 900	—	1 876	1 425 000

Den av 1943 års riksdag godtagna ändringen i avskrivningsreglerna för fastighetsfonden — innebärande att den årliga avsättningen till värdeminskningsskonto skall påbörjas först under andra budgetåret efter det, under vilket en byggnad färdigställts — synes böra komma till användning från och med budgetåret 1944/45. Med biträdande av riksräkenskapsverkets beräkningar förordar jag, att för avsättning till värdeminskningsskonto upptagas för *arméförvaltningens delfond* förslagsvis 846 000 kronor, för *marinförvaltningens delfond* förslagsvis 448 000 kronor och för *flygförvaltningens delfond* förslagsvis 1 425 000 kronor, sammanlagt 2 719 000 kronor. Departementets-
chefen.

C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden.

Arméförvaltningens delfond. *Arméförvaltningens civila departement och fortifikationsstyrelse* ha lämnat följande specifikation å ifrågakvarande utgifter.

Försvarsstaben	kronor	67 180:—
Arméstaben	»	56 100:—
Centrala värnpliktsbyrån	»	12 145:—
Hemvärnsstaben	»	7 000:—
Arméförvaltningen m. m.	»	249 807:—
Krigsarkivet	»	4 350:—
Riksräkenskapsverket	»	5 000:—
I. militärområdet förhyrning	»	700:—
II. » »	»	2 100:—
III. » »	»	3 300:—

IV. militärområdet förhyrning.....	kronor	109 800:—
V. » »	»	18 450:—
VII. » »	»	5 800:—
I.—VII. » arrendering av mark och skjutbanor m. m.	»	61 883: 23
Luftbevakningscentraler	»	69 178:—
Försvarsområden, hyra av expeditionslokaler	»	131 120: 50
Väg- och vattenbyggnadskårens expedition	»	1 800:—
1. tygkompaniet	»	68 500:—
Tandpolikliniker i Skövde och Örebro	»	3 400:—
P 1, expeditionslokaler i Enköping	»	5 000:—
A 1, motoravdelning	»	65 000:—
T 4, sjukvårdsförråd	»	7 800:—
Underhåll av reningsverk vid Ålkistan och Åkeshov	»	2 500:—
Kostnader i samband med förhyrningar.....	»	30 000:—
	Summa kronor	987 913: 73

Riksräkenskapsverket, som förordat, att medelsbehovet för ifrågavarande ändamål beräknas till i avrundat tal 988 000 kronor, har framhållit, att däri inräknat belopp för utgifter i samband med förhyrning och kostnader för iordningställande av lokaler bör, vad angår utgifter i samband med förhyrning, i enlighet med vad som tillämpas för allmänna fastighetsfonden endast få tagas i anspråk för oundgängliga kostnader för provisioner för hyresförmedling.

*Departements-
chefen.*

I anslutning till myndigheternas förslag till beräkning av förevarande post må anmärkas, att vissa av ifrågavarande hyres- och arrendeutgifter m. m. belöpa på ändamål, vilka äga samband med rådande förstärkta försvarsberedskap och därför i enlighet med de principer, som gälla för avgränsningen av riksstaten från den för försvarsväsendet fastställda förskottsstaten, rätteligen böra bestridas över förskottsstat och icke medtagas vid beräkningen av staten för försvarsväsendets fastighetsfond. Enligt vad jag under hand inhämtat är av det av myndigheterna för nästa budgetår beräknade medelsbehovet ett belopp av omkring 378,000 kronor att hänföra till utgifter av denna art. Det är att märka, att vid sidan av denna stat betydande hyres- och arrendeutgifter bestridas med anlitan av förskottsstaten.

Med hänsyn till det anförda beräknar jag, med godtagande i övrigt av föreliggande kalkyler, förevarande post för nästa budgetår till (988 000 — 378 000 =) 610 000 kronor. Jag utgår från att de hyres- och arrendeutgifter m. m., som äro föranledda av rådande beredskap, överföras till bestridande över förskottsstaten för försvarsväsendet och förutsätter, att nytillkommande utgifter av samma art skola bestridas i enahanda ordning. Det sagda gäller jämväl beträffande marin- och flygförvaltningarnas delfonder av fastighetsfonden. Enligt vad jag inhämtat upptaga de efterföljande beräkningarna av motsvarande poster i dessa delfonder icke några belopp av beskaffenhet att bestridas över förskottsstaten för försvarsväsendet.

Marinförvaltningens delfond. *Marinförvaltningen* har specificerat hithörande utgifter sålunda:

Marinförvaltningen: Vissa förråd	kronor	4 000: —
» Hårsfjärdens depå	»	4 000: —
» Diverse befintliga och eventuella arrenden, förslagsvis	»	16 500: —
» Provisoriska expeditioner, förslagsvis	»	10 300: —
Chefen för Norrlandskustens marindistrikt, distriktsexpedition	»	2 000: —
Chefen för Hemsö kustartilleriförsvär, kommandantsexpedition	»	3 000: —
Chefen för Stockholms örlogsvarv, diverse förråd m. m.	»	3 000: —
Chefen för sjökrigsskolan, extra lokaler	»	3 700: —
Chefen för Gotlands kustartilleriförsvär, diverse arrenden	»	2 200: —
Chefen för Blekinge kustartilleriförsvär, tygmästarexpeditioner	»	9 400: —
Chefen för Karlskrona örlogsstation, lokaler för flottans underofficersskola	»	7 500: —
Chefen för Öresunds marindistrikt, distriktsexpedition	»	3 600: —
Chefen för Göteborgs kustartilleriförsvär, arrenden	»	800: —
		<hr/>
	Summa kronor	70 000: —

Marinförvaltningen har på grund härav beräknat medelsbehovet till 70 000 kronor.

I enlighet med marinförvaltningens förslag böra för ifrågavarande ändamål beräknas förslagsvis 70 000 kronor. *Departementschefen.*

Flygförvaltningens delfond. *Flygförvaltningen* har anmält utgifter, tillhoppa 142 920 kronor, för förhyrande av lokaler för flygförvaltningens byggnadsavdelning, varav 137 000 kronor för lokaler i Stockholm och 5 920 kronor för lokaler i landsorten. Vidare har ämbetsverket beräknat 41 000 kronor för andra eskaderstabens lokaler i Göteborg ävensom kostnader för ersättning med 22 275 kronor till Stockholms stad enligt ett i riksdagens skrivelse 1941:57, punkten 22 omförmält avtal med Stockholms stad rörande anordnande av ett flygfält å staden tillhöriga egendomen Skå-Edeby. Sammanlagt beräknas ifrågavarande utgifter — med tillägg av 1 805 kronor för diverse behov — till 208 000 kronor.

Enär flygförvaltningens byggnadsavdelning under nuvarande förhållanden icke kan erhålla utrymme i flygvapnets ämbetshus, torde det bli nödvändigt att jämväl för nästkommande budgetår förhyra särskilda lokaler för avdelningen. Kungl. Maj:t har genom olika beslut medgivit flygförvaltningen att för ändamålet hyra erforderliga lokaler. Flygförvaltningens uppskattning av medelsbehovet för ändamålet för budgetåret 1944/45 bör kunna god- *Departementschefen.*

tagas. Då jag icke heller i övrigt har något att erinra mot flygförvaltningens beräkningar rörande förekommande hyreskostnader, har jag uppskattat ifrågavarande post till förslagsvis 208 000 kronor.

Enligt det nu anförda komma hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden, vilka anslagsposter böra betecknas förslagsvis, att tillhopa utgöra (610 000 + 70 000 + 208 000 =) 888 000 kronor.

Inkomsterna.

A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler.

Under denna titel redovisas de belopp, som över budgeten tillföras respektive fonder. Ersättningsbeloppen bestämmas så, att en förräntning efter 4 % erhålles å det vid respektive budgetårs ingång av fonderna disponerade statskapitalet. I statsverkspropositionen ha under ifrågavarande titel beräknats följande belopp.

Ersättning till arméförvaltningens delfond.....	kronor	16 872 000
» » marinförvaltningens delfond	»	6 748 000
» » flygförvaltningens delfond	»	7 907 000
		<hr/>
	Summa kronor	31 527 000

Med hänsyn till förut och i det följande omnämnda jämkningar av olika poster i statförslaget bör ersättningen för till statsmyndigheter upplåtna lokaler för nästkommande budgetår beräknas för *arméförvaltningens delfond* till 13 834 000 kronor, för *marinförvaltningens delfond* till 6 313 000 kronor och för *flygförvaltningens delfond* till 7 158 000 kronor. De å riksstaten under fjärde huvudtiteln beräknade anslagen böra å riksstaten slutligt uppföras i överensstämmelse härmed.

B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden.

Arméförvaltningens delfond. *Arméförvaltningens civila departement* och *fortifikationsstyrelse* ha beräknat ifrågavarande hyror och arrenden sålunda:

Inkomst av tjänstebostäder	kronor	850 000
» » uthyrningsfastigheter.....	»	190 000
» » övnings- och skjutfält (med däri ingående jordbruks- och skogsfastigheter) m. fl. fastigheter	»	427 238
Övriga hyror och arrenden (tillfälligt uthyrda bostäder och lokaler, spilthyra m. m.)	»	165 000
		<hr/>
	Summa kronor	1 632 238

Riksräkenskapsverket har med avseende å ifrågavarande post och motsvarande poster för de båda andra delfonderna biträtt förvaltningsmyndigheter-

nas förslag; dock har det under arméförvaltningens delfond upptagna beloppet funnits böra avrundas till 1 632 000 kronor.

I överensstämmelse med riksräkenskapsverkets förslag beräknar jag ifrågavarande inkomstpost till 1 632 000 kronor. Departements-
chefen.

Marinförvaltningens delfond. *Marinförvaltningen* har beräknat ifrågavarande inkomster på följande sätt:

Inkomst av tjänstebostäder	kronor	220 000
» » vissa uthyrningsfastigheter	»	75 000
Hyror och arrenden från Djurgårdsstadens fastigheter m. m. »	»	160 000
Inkomst från Gustafsviks örlogsdepå	»	6 000
Övriga hyres- och arrendemedel	»	15 000
	<u>Summa kronor</u>	<u>476 000</u>

Ifrågavarande inkomstberäkning har icke givit mig anledning till erinran. Jag föreslår sålunda, att posten hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden för marinförvaltningens delfond i förslaget till stat upptages med 476 000 kronor. Departements-
chefen.

Flygförvaltningens delfond. *Flygförvaltningen* har beräknat hyres- och arrendekomsterna till sammanlagt 240 000 kronor, därav för tjänstebostäder och uthyrningsfastigheter cirka 175 000 kronor samt för jordbruks- och skogsfastigheter och flygfält cirka 65 000 kronor. I staten torde i förevarande hänseende böra upptagas 240 000 kronor.

De sammanlagda inkomsterna av hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden uppgå enligt vad sålunda anförts till (1 632 000 + 476 000 + 240 000 =) 2 348 000 kronor.

C. Diverse inkomster.

För arméförvaltningens delfond ha *arméförvaltningens civila departement* och *fortifikationsstyrelse* under denna inkomstpost upptagit dels 50 000 kronor, utgörande mot civila patienters vård å garnisonssjukhusen svarande del av vederbörande fastigheters underhåll, dels 300 000 kronor såsom inkomster från jordbruks- och skogsfastigheter, dels ock slutligen 100 000 kronor, utgörande beräknad ränta å förnyelsefondsmedel, eller tillhopa 450 000 kronor.

Marinförvaltningen har för marinförvaltningens delfond beräknat inkomstposten till 35 600 kronor, utgörande bidrag till Skeppsholmsbrons underhåll, ränta å förnyelsefondsmedel m. m.

Beträffande flygförvaltningens delfond har *flygförvaltningen* beräknat posten för diverse inkomster till 167 100 kronor, därav 15 000 kronor inkomst från skogsavverkning och återstoden, 152 100 kronor, räntemedel.

Riksräkenskapsverket har i sitt utlåtande i förevarande hänseende anfört följande.

Posten diverse inkomster tillfördes för närvarande bland annat inkomster i form av ränta å de i riksgäldskontoret placerade likvida medel, som uppkommit genom avsättning till värdeminskningsskonto. Dessa ränteinkomster komme att bortfalla i och med genomförandet av det förslag till ändrade grunder för kapitalbudgetens uppställning, som framlagts av riksräkenskapsverket i skrivelse den 12 juni 1943, men hade i förevarande sammanhang medräknats. Härvid hade antagits, att de genom avsättning till värdeminskningsskonto för budgetåret 1943/44 tillkommande likvida medlen komme att insättas i riksgäldskontoret omedelbart efter detta budgetårs utgång. Sistnämnda medel borde upptagas till de belopp, som angäves i den i det följande omförmälda specifikationen av allmänna fastighetsfondens och försvarsväsendets fastighetsfunds fastighets- och värdeminskningsskonton m. m. Enligt vad riksräkenskapsverket under hand inhämtat från riksgäldskontoret, torde man kunna räkna med en ränta av 3,5 %.

Å posten diverse inkomster redovisades även vissa andra inkomster än ränta å i riksgäldskontoret placerade likvida medel. De av armé- och marinförvaltningarna för deras delfonder upptagna beloppen för inkomster av nu angivet slag syntes böra höjas med beloppen av de intäkter, som — i anslutning till vad riksräkenskapsverket och försvarets fabriksstyrelse förordat i skrivelse den 9 december 1943 angående förslag till bestämmelser i anledning av inrättandet av försvarets fabriksfond — kunde beräknas inflyta i form av hyra från fabriksstyrelsen för ammunitionsfabriken å Marieberg respektive för marinens centrala beklädnadsverkstad i Karlskrona. Hyran för ammunitionsfabriken å Marieberg syntes böra upptagas till det belopp, 89 600 kronor, varmed den fastställdes att utgå för nu löpande budgetår, och hyran för marinens centrala beklädnadsverkstad syntes i avbidan på närmare utredning preliminärt kunna beräknas till 100 000 kronor. Flygförvaltningens beräkning av de till posten diverse inkomster hänförliga inkomster, som ej avsåge ränta å i riksgäldskontoret placerade likvida medel, hade ej givit anledning till någon erinran.

Riksräkenskapsverket hade i enlighet med vad nu anförts beräknat posten diverse inkomster på sätt framginge av efterföljande sammanställning (kronor).

	¹ / ₇ 1943 före- fintliga likvida medel, som uppkommit genom avsätt- ning till värde- minskningss- konto	Avsättning till värdeminsk- ningskonto per ³⁰ / ₆ 1944	Ränta å i riksgälds- kontoret placerade likvida medel	Övriga diverse inkomster	Summa diverse inkomster (efter av- jämning)
Arméförvaltningens delfond	2 048 391	916 293	103 763	439 600	543 000
Marinförvaltningens »	431 002	449 757	30 826	103 900	135 000
Flygförvaltningens »	2 625 682	1 422 900	141 700	15 000	157 000

Departements-
chefen.

Under rubriken Diverse inkomster har tidigare beräknats ränta å i riksgäldskontoret placerade likvida medel, som uppkommit i samband med avsättning till värdeminskningsskonto. För nästa budgetår ha dessa inkomster av riksräkenskapsverket beräknats till omkring 276 000 kronor. Övriga diverse inkomster har verket efter särskild undersökning uppskattat till 558 500 kronor. Såsom en följd av den i statsregleringsförslaget för innevarande

budgetår förordade omläggningen av kapitalbudgeten komma avsättningarna av likvida medel vid bifall till förslaget att upphöra och de hittills gjorda avsättningarna att salderas mot respektive delfonders i riksgäldskontorets böcker redovisade kapital. Ränteinkomsterna för försvarsväsendets fastighetsfond komma därigenom att försvinna.

Beträffande försvarets fabriksfond torde jag få hänvisa till den förut denna dag avgivna propositionen i ämnet. Jag har ansett mig böra biträda vad riksräkenskapsverket anfört i fråga om till fastighetsfonden inflytande hyror för ammunitionsfabriken å Marieberg och marinens centrala beklädnadsverkstad i Karlskrona.

Inkomsterna under diverseposten torde sålunda för respektive delfonder böra upptagas till i avrundade tal respektive 440 000 kronor, 104 000 kronor och 15 000 kronor, eller sålunda till sammanlagt 559 000 kronor.

Överskott.

Det överskott, som skall tillföras riksstaten, plägar såsom nämnts beräknas till 4 % å det vid respektive budgetårs början i fonden ingående kapitalet. I enlighet med riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1944/45 har överskottet å försvarsväsendets fastighetsfond i förslaget till riksstat beräknats för arméförvaltningens delfond till 9 625 000 kronor, för marinförvaltningens delfond till 4 000 000 kronor och för flygförvaltningens delfond till 4 350 000 kronor, eller således sammanlagt 17 975 000 kronor. Denna uppskattning av överskottet har legat till grund för den förut förordade beräkningen av ersättningsanslagen.

Till närmare belysande av frågan om grunderna för beräkning av ifrågavarande överskott har jag från riksräkenskapsverket införskaffat en promemoria, av vilken inhämtas bland annat följande.

Beräkningen av överskotten å fastighetsfondernas delfonder, med undantag för byggnadsstyrelsens delfond, skedde efter en schablon, innebärande att överskottet beräknas å den kapitalbehållning vid ifrågavarande budgetårs ingång (1 juli 1944), som skulle föreligga, därest samtliga vid det föregående budgetårets ingång (1 juli 1943) för investering disponibla medel hade förbrukats före förstnämnda tidpunkt (1 juli 1944). Denna schablon hade valts i syfte att kringgå de svårigheter som föreläge att vid tiden för beräkningens verkställande bedöma omfattningen av de markförvärv och den byggnadsverksamhet, som kunde väntas slutförda till nästa budgetårs ingång. Under normala förhållanden och om anvisningarna av investeringsanslag för varje budgetår avpassades endast efter den medelsanvändning, som syntes tekniskt möjlig, syntes användandet av schablonen i fråga också leda till resultat, som mycket nära överensstämde med det verkliga utfallet. Om endera eller båda de nyssberörda förutsättningarna bruste, hade man givetvis att vänta en större eller mindre avvikelse av det verkliga utfallet av investeringsverksamheten från den beräknade och därmed ett annat överskott än det beräknade. Så hade under krigsåren blivit fallet på grund av att medelsanvisningen för investeringarna i fastighetsfonden skett i vida starkare takt än som motsvarat den verkliga förbrukningen. Detta ledde därtill, att överskotten å de särskilda delfonderna av försvarsväsendets fastighetsfond med

användande av förutnämnda schablon bleve beräknade till högre belopp än som sannolikt komme att utfalla. Med hänsyn till konstruktionen av fastighetsfondens stat bleve härav följden, att jämväl ersättningsanslagen komme att anvisas i motsvarande mån till högre belopp än den verkliga belastningen. Detta inverkade dock icke på statsregleringen i dess helhet.

Vid nu angivna förhållanden och med hänsyn särskilt till att investeringsanslagen å försvarsväsendets fastighetsfond i stor utsträckning vore s. k. kvotanslag, som kunde överskridas, hade riksräkenskapsverket, för vilket skillnaden mellan förutberäkning och utfall av överskotten och ersättningsanslagen för försvarsväsendets fastighetsfond givetvis varit föremål för uppmärksamhet, ansett sig böra fasthålla vid den ifrågavarande metoden för beräkningen av överskotten.

Såsom av denna promemoria framgår kan under nuvarande förhållanden, då medelsinvesteringar i fastighetsfonden ske i snabbare takt än som motsvarar den verkliga medelsåtgången, den hittills använda beräknings-schablonen icke giva tillfredsställande resultat. Detta belyses därav, att det faktiska överskottet för budgetåret 1942/43 uppgått till ett belopp, som med närmare 2 miljoner kronor understiger det beräknade. För innevarande budgetår väntas avvikelser mellan det i förväg beräknade och det faktiskt uppkommande överskottet bliva ännu större.

Med hänsyn härtill finner jag mig, utan frångående i princip av den hittills använda beräkningsgrunden, böra förorda, att det överskott, som framkommer vid användning av denna beräkningsgrund, för nästa budgetår reduceras till ett belopp, som kan förutses komma att närmare motsvara det som i verkligheten uppkommer. Med ledning av de hittillsvarande erfarenheterna beräknar jag sålunda överskottet till 7 200 000 kronor för arméförvaltningens delfond, 3 600 000 kronor för marinförvaltningens delfond och 3 700 000 kronor för flygförvaltningens delfond, eller till sammanlagt 14 500 000 kronor. Såsom av riksräkenskapsverkets promemoria framgår påverkas härigenom icke statsregleringen i dess helhet. Vad sålunda föreslagits läser böra tillämpas endast så länge de nuvarande särskilda förhållandena föreligga.

Chefen för finansdepartementet torde komma att anmäla förslag till erfordrerliga jämkningar i riksstatens inkomstsida.

I enlighet med vad jag i det föregående anför har upprättats förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1944/45 (*bilaga C*).

Hemställan.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte

dels föreslå riksdagen att godkänna omförmälda förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1944/45 (*bilaga C*);

dels ock föreslå riksdagen att för budgetåret 1944/45 anvisa följande anslag, nämligen:

Ersättning till försvarsväsendets fastighetsfond:

Arméförvaltningens delfond, <i>förslagsanslag</i> ..	kronor	13 834 000
Marinförvaltningens » <i>förslagsanslag</i> ..	»	6 313 000
Flygförvaltningens » <i>förslagsanslag</i> ..	»	7 158 000

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Vid protokollet:

Gösta af Sandeberg.

Sammanställning av försvarsväsendets fastighetsfonds inkomster och utgifter för budgetåret 1944/45 m. m.

	1943/44	1944/45	
		Förvaltnings- myndig- heternas beräkning	Riksräken- skapsverkets beräkning
<i>Inkomster.</i>			
<i>A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:</i>			
1. Arméförvaltningens delfond	13 215 000	15 006 576	16 884 000
2. Marinförvaltningens "	5 711 000	6 090 400	6 757 000
3. Flygförvaltningens "	6 428 000	7 844 900	7 930 000
Säger	25 354 000	28 941 876	31 571 000
<i>B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden:</i>			
1. Arméförvaltningens delfond	1 520 000	1 632 238	1 632 000
2. Marinförvaltningens "	460 000	476 000	476 000
3. Flygförvaltningens "	140 000	240 000	240 000
Säger	2 120 000	2 348 238	2 348 000
<i>C. Diverse inkomster:</i>			
1. Arméförvaltningens delfond	963 000	450 000	543 000
2. Marinförvaltningens "	259 000	35 600	135 000
3. Flygförvaltningens "	107 000	167 100	157 000
Säger	1 329 000	652 700	835 000
Summa	28 803 000	31 942 814	34 754 000
<i>Utgifter.</i>			
<i>A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:</i>			
1. Arméförvaltningens delfond	6 750 000	7 600 900	7 600 000
2. Marinförvaltningens "	2 300 000	2 650 000	2 850 000
3. Flygförvaltningens "	1 420 000	2 344 000	2 344 000
Säger	10 470 000	12 594 900	12 794 000
<i>B. Avsättning till värdeminskningskonto:</i>			
1. Arméförvaltningens delfond, förslagsvis	850 000	2 100 000	846 000
2. Marinförvaltningens " "	450 000	450 000	448 000
3. Flygförvaltningens " "	1 350 000	2 100 000	1 425 000
Säger	2 650 000	4 650 000	2 719 000
<i>C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:</i>			
1. Arméförvaltningens delfond, förslagsvis	828 000	987 914	988 000
2. Marinförvaltningens " "	60 000	70 000	70 000
3. Flygförvaltningens " "	255 000	208 000	208 000
Säger	1 143 000	1 265 914	1 266 000
<i>Skatter:</i>			
Marinförvaltningens delfond, förslagsvis	—	200 000	—
<i>Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:</i>			
1. Arméförvaltningens delfond	7 270 000	6 400 000	9 625 000
2. Marinförvaltningens "	3 620 000	3 232 000	4 000 000
3. Flygförvaltningens "	3 650 000	3 600 000	4 350 000
Säger	14 540 000	13 232 000	17 975 000
Summa	28 803 000	31 942 814	34 754 000

Bilaga B.

Beräkning av de i försvarsväsendets fastighetsfond ingående delfondernas byggnadsvärden (ligger till grund för beräkningen av underhållskostnaderna).

	Arméförvaltningens delfond		Marinförvaltningens delfond		Flygförvaltningens delfond	
	kronor		kronor		kronor	
Byggnadsvärde den 30 juni 1943 enligt den av riksräkenskapsverket upprättade specifikationen	419 323 307	92	115 804 839	50	128 528 481	90
Avgår för följande till överförande till försvarets fabriksfond föreslagna fastigheter:						
Ammunitionsfabriken i Karlsborg	— 3 292 896	81	—	—	—	—
Ammunitionsfabriken i Karlstad (Zakrisdal)	— 3 859 768	44	—	—	—	—
Carl Gustafs stads gevärsfaktori	— 2 321 821	30	—	—	—	—
Arméns centrala beklädnadsverkstad..	— 879 350	—	—	—	—	—
Åkers krutbruk	— 2 755 366	56	—	—	—	—
Krigsmaterielverkets T-fabrik	— 443 085	19	—	—	—	—
Krigsmaterielverkets spårlysfabrik ..	— 1 311 037	63	—	—	—	—
Central torpedverkstad	—	—	— 4 538 992	20	—	—
Avgår för till Svenska skifferoljeaktiebolaget överlåtna fastigheter	—	—	— 5 208 124	88	—	—
Avgår respektive tillkommer på grund av överflyttning inom försvarsväsendets fastighetsfond av följande fastigheter:						
Förutvarande Karlskrona grenadjärregementets kasernetablissemment vid Gräsvik	— 3 213 700	—	+ 3 213 700	—	—	—
Bredåkra övningsfält	— 132 100	—	—	—	+ 132 100	—
Vissa markområden i Karlsborg	— 18 000	—	—	—	+ 18 000	—
Förutvarande Göta livgardes fästningsbataljons kasernetablissemment å Rindön	— 4 655 500	—	+ 4 655 500	—	—	—
Förutvarande Svea ingenjörkårs kustingenjörkompani i Vaxholm kasernetablissemment	— 609 200	—	+ 609 200	—	—	—
Två för kustartilleriregementet i Karlskrona ursprungligen avsedda förrådsbyggnader vid Rosenholm	+ 117 710	—	— 117 710	—	—	—
Korrigerat byggnadsvärde	395 949 191	99	114 418 412	42	128 678 581	90
Av förvaltningsmyndigheterna beräknat byggnadsvärde	396 430 416	31	109 360 000	—	¹ 140 000 000	—

¹ Exklusive byggnader för jordbruk och skogsbruk.

Bilaga C.

Förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1944/45.

	Kronor	Kronor
<i>Inkomster:</i>		
<i>A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:</i>		
1. Arméförvaltningens delfond.....	13 834 000	
2. Marinförvaltningens ".....	6 313 000	
3. Flygförvaltningens ".....	7 158 000	27 305 000
<i>B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden:</i>		
1. Arméförvaltningens delfond.....	1 632 000	
2. Marinförvaltningens ".....	476 000	
3. Flygförvaltningens ".....	240 000	2 348 000
<i>C. Diverse inkomster:</i>		
1. Arméförvaltningens delfond.....	440 000	
2. Marinförvaltningens ".....	104 000	
3. Flygförvaltningens ".....	15 000	559 000
Summa	—	30 212 000
<i>Utgifter:</i>		
<i>A. Reparations- och underhållskostnader m. m.:</i>		
1. Arméförvaltningens delfond.....	7 250 000	
2. Marinförvaltningens ".....	2 775 000	
3. Flygförvaltningens ".....	2 080 000	12 105 000
<i>B. Avsättning till värdeminskningsskonto:</i>		
1. Arméförvaltningens delfond, förslagsvis.....	846 000	
2. Marinförvaltningens " , ".....	448 000	
3. Flygförvaltningens " , ".....	1 425 000	2 719 000
<i>C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:</i>		
1. Arméförvaltningens delfond, förslagsvis.....	610 000	
2. Marinförvaltningens " , ".....	70 000	
3. Flygförvaltningens " , ".....	208 000	888 000
<i>Överskott att tillföras riksstaten:</i>		
1. Arméförvaltningens delfond.....	7 200 000	
2. Marinförvaltningens ".....	3 600 000	
3. Flygförvaltningens ".....	3 700 000	14 500 000
Summa	—	30 212 000